

2020. november 26., péntek

P9_TA(2020)0327

Az európai választások értékelése

Az Európai Parlament 2020. november 26-i állásfoglalása az európai választások értékeléséről (2020/2088(INI))

(2021/C 425/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ) és különösen annak 10. és 14. cikkére, valamint 17. cikkének (7) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 20. és 22. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak 21. és 39. cikkére, valamint 52. cikkének (1) bekezdésére,
- tekintettel a Lisszaboni Szerződést elfogadó kormányközi konferencia záróokmányához csatolt, az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkének (6) és (7) bekezdéséről szóló nyilatkozatra,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára és különösen annak 21. cikkére,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és különösen annak 25. cikkére,
- tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre és különösen annak 29. cikkére,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére és különösen annak 1. alapelvére,
- tekintettel az 1976. szeptember 20-i 76/787/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozathoz csatolt, az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány módosításáról szóló, 2018. július 13-i 2018/994/EU, Euratom tanácsi határozatra ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Parlament összetételének megállapításáról szóló, 2018. június 28-i (EU) 2018/937 európai tanácsi határozatra ⁽²⁾,
- tekintettel a közvetlen és általános választójog alapján a kilencedik alkalommal megrendezésre kerülő európai parlamenti képviselői választások időszakának meghatározásáról szóló, 2018. május 22-i 2018/767/EU, Euratom tanácsi határozatra ⁽³⁾,
- tekintettel az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok jogállásáról és finanszírozásáról szóló 1141/2014/EU, Euratom rendelet módosításáról szóló, 2018. május 3-i 2018/673/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályoknak az európai parlamenti választásokkal összefüggésben történő megsértésével kapcsolatos ellenőrzési eljárás tekintetében az 1141/2014/EU, Euratom rendelet módosításáról szóló, 2019. március 25-i 2019/493/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾,
- tekintettel az Európai Parlament és az Európai Bizottság közötti kapcsolatokról szóló módosított keretmegállapodásra ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ HL L 178., 2018.7.16., 1. o.

⁽²⁾ HL L 165. I, 2018.7.2., 1. o.

⁽³⁾ HL L 129., 2018.5.25., 76. o.

⁽⁴⁾ HL L 114. I, 2018.5.4., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 85. I, 2019.3.27., 7. o.

⁽⁶⁾ HL L 304., 2010.11.20., 47. o.

2020. november 26., péntek

- tekintettel az európai uniós választójog reformjáról szóló, 2015. november 11-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel az Európai Unió működésének a Lisszaboni Szerződésben rejlő potenciál kiaknázása révén történő javításáról szóló, 2017. február 16-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az Európai Unió intézményi felépítésével kapcsolatos lehetséges fejleményekről és módosításokról szóló, 2017. február 16-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel a közvetlen és általános választójog alapján kilencedik alkalommal megrendezésre kerülő európai parlamenti képviselői választások időszakának meghatározásáról szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről szóló, 2018. április 18-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az Európai Parlament összetételéről szóló, 2018. február 7-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel a Bizottság elnökének megválasztásáról szóló, 2019. július 16-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel a választásokba való külföldi beavatkozásról és a nemzeti és európai demokratikus folyamatokban megjelenő dezinformációról szóló, 2019. október 10-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel az Európa jövőjéről szóló vita állásáról szóló, 2019. február 13-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel az Európai Unió valamennyi demokratikus folyamatába – többek között a félretájékoztatásba – történő külföldi beavatkozással foglalkozó különbizottság létrehozásáról, valamint feladatainak, létszámának és megbízatásának meghatározásáról szóló, 2020. június 18-i határozatára ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) „A fogyatékossgal élők tényleges jogai arra, hogy szavazzanak az európai parlamenti választásokon” című, 2019. március 20-i tájékoztató jelentésére,
- tekintettel az Interparlamentáris Unió (IPU) nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos munkájára és különösen a nemi dimenzió iránt érzékeny parlamentekre irányuló cselekvési tervére,
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság jelentésére (A9-0211/2020),

- A. mivel a 2019-es európai parlamenti választásokon az elmúlt 20 évben a legmagasabb, 50,66 %-os részvételi arányt mértek (2014-hez képest nyolc százalékpontos növekedés), ami arra utaló pozitív jel, hogy az európai polgárok egyre inkább érdeklődnek az uniós szintű fejlemények iránt, és úgy érzik, hogy az uniós jogszabályok hatással vannak mindennapi életükre; mivel azonban ez a szám a tagállamok közötti jelentős különbségeket rejt, a távolmaradók aránya továbbra is magas, és ezért többet kell tenni az európai választásokon való részvétel növelése érdekében;
- B. mivel a Parlament által a 2019. évi európai választások után megrendelt Eurobarométer-felmérés eredményei azt mutatják, hogy a szavazók két fő prioritása a gazdasági helyzet és a környezet volt, ami egyértelműen jelzi, hogy az európai választásokon részt vevő polgárok több európai szintű fellépést szeretnének látni ezen a két szakpolitikai területen, amelyek tekintetében az EU és a nemzeti hatóságok megosztott hatáskörrel rendelkeznek ⁽¹⁶⁾;

⁽⁷⁾ HL C 366., 2017.10.27., 7. o.

⁽⁸⁾ HL C 252., 2018.7.18., 215. o.

⁽⁹⁾ HL C 252., 2018.7.18., 201. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 390., 2019.11.18., 170. o.

⁽¹¹⁾ HL C 463., 2018.12.21., 83. o.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0002.

⁽¹³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0031.

⁽¹⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0098.

⁽¹⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0161.

⁽¹⁶⁾ 91.5. sz. Eurobarométer-felmérés: „The 2019 Post-Electoral Survey – Have European Elections Entered a New Dimension?” (A 2019. évi választásokat követő felmérés – Új dimenziót kaptak-e az európai parlamenti választások?), Európai Parlament, 2019. szeptember.

2020. november 26., péntek

- C. mivel a választási rendszer helyes megválasztása megfelelő környezetet teremt a polgárok számára ahhoz, hogy higgyenek azon alapvető demokratikus jogukban, hogy szavazhatnak demokratikus képviselőikre, a politikai képviselők számára pedig ahhoz, hogy meghallgassák szavazóikat és képviseljék érdekeiket, ami önállóságtudatot alakít ki a polgárokbán;
- D. mivel az Eurobarométer-felmérés szerint a magasabb részvételi arány részben a fiatalok jelentősebb részvételének volt köszönhető, noha a 40 év felettiek továbbra is sokkal nagyobb valószínűséggel mennek el szavazni; mivel a fiatalok több mint 50 %-a állampolgári kötelességtudatból és az éghajlatváltozás sürgető problémája miatt szavazott;
- E. mivel a civil társadalom kitartó részvétele döntő szerepet játszott az Európát támogató közbeszédben az európai választások előtt;
- F. mivel a magasabb részvételi arány összefüggött az Európa-barát pártok térnyerésével is, amelyekre a fiatalabb generációk szavaztak, és ez hozzáadódott az Európai Parlamenten belül meglévő Európa-barát többséghez, azonban figyelmeztető jelnek kell tekinteni az euroskeptikus, populista és nacionalista mozgalmak által elért eredményeket, amelyek fenyegetést jelentenek az európai integrációs projektre nézve;
- G. mivel a magasabb részvételi arány azt is jelzi, hogy az uniós polgárok gyors, demokratikus és hatékony intézkedést várnak az EU-tól olyan fontos kérdésekben, mint a foglalkoztatás, a megelőzési költségek, a szociális dömping, az éghajlatváltozás, a migráció, az alapvető jogok védelme és a demokratizáció;
- H. mivel hatékonyabbnak és proaktívnak kell lennünk az összes kommunikációs eszköz, többek között a digitális technológia kihasználása érdekében, hogy elősegítsük az uniós szinten meghozott politikai döntések és a választópolgárok uniós intézményekhez való kötődésérzete közötti erőteljes kapcsolatot;
- I. mivel bár a nemek közötti egyenlőség helyzete javult az európai parlamenti képviselők körében (2019-ben a nők aránya 41 % volt, ami növekedést jelent a 2014. évi 37 %-hoz képest), a nemek szempontjából kiegyensúlyozott Parlamentet még nem sikerült megvalósítani; mivel e számadatok mögött a tagállamok közötti jelentős különbségek rejtőznek, valamint számos olyan kihívás, amellyel még meg kell küzdeni a nemek paritásának megvalósítása érdekében;
- J. mivel Ursula von der Leyen az Európai Bizottság első női elnöke; mivel az általa irányított biztosok közül 13 nő, ami a női biztosok eddigi legnagyobb arányát jelenti;
- K. mivel az Európai Parlamentben jobban kell képviselni Európa sokszínű és multikulturális társadalmát;
- L. mivel 15 tagállam még mindig korlátozza a fogyatékossgal élő személyek szavazati jogát, így akadályozva e polgároknak a demokratikus folyamatokban való érdemi részvételét és képviseletét; mivel a nemzeti szabályok eredményeként a legutóbbi európai választásokon a becslések szerint 800 000 uniós polgár nem tudta szavazati jogát gyakorolni fogyatékossga vagy mentálhigiénés problémái miatt;
- M. mivel a demográfiai változások és a társadalmaink elöregedése olyan tényezők, amelyek miatt növekedni fog a tartós ápolást-gondozást biztosító intézményekben és a kórházakban élő emberek száma; mivel ösztönözni kell az ilyen személyekre vonatkozóan több tagállamban bevezetett konkrét és hivatalos eszközök szélesebb körű használatát;
- N. mivel a választói névjegyzékbe történő felvétel határideje tagállamonként nagyon különböző, és a választások időpontját megelőző 90. és 3. nap között mozog; mivel az EGSZB „A fogyatékossgal élők tényleges jogai arra, hogy szavazzanak az európai parlamenti választásokon” című tájékoztató jelentése azt javasolja, hogy a választói névjegyzéket legkorábban a választás előtt két héttel zárják le;
- O. mivel a Hajléktalanokkal Foglalkozó Nemzeti Szervezetek Európai Szövetsége (FEANTSA) és a Pierre Abbé Alapítvány közös jelentése ⁽¹⁷⁾ szerint legalább 700 000 hajléktalan él az Európai Unióban, és közel 9 millió háztartás él súlyosan elégtelen lakhatási körülmények között; mivel ez a szám tíz év alatt 70 %-kal nőtt; mivel a hajléktalanok komoly nehézségekbe ütköznek a szavazás tekintetében;

⁽¹⁷⁾ FEANTSA és Abbé-Pierre Alapítvány: „Fifth Overview of Housing Exclusion in Europe 2020” (A lakhatásból való kirekesztettség Európában 2020-ban – ötödik áttekintés), 2020. július.

2020. november 26., péntek

- P. mivel az 1976-os választási okmány reformját, amelyet az Európai Parlament az 1976. szeptember 20-i 76/787/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozathoz csatolt, az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány módosításáról szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről szóló, 2018. július 4-i jogalkotási állásfoglalásában ⁽¹⁸⁾ fogadott el, három tagállam még mindig nem ratifikálta teljes mértékben;
- Q. mivel a Parlamentnek megújult lendülettel kell törekednie a választási okmány – amelynek egyes tagállamok általi ratifikálása még függőben van – módosítására vonatkozó javaslatainak érvényesítésére, és egységes európai választási szabályokat kell követelnie;
- R. mivel a 2019-es európai választások eredményeként egy egyértelműen Európát támogató identitással rendelkező, különféle politikai csoportokból álló új parlamenti többség alakult ki;
- S. mivel a Tanács ellenállása következtében a 2019-es választások eredményeként nem a csúcsteljesítmények egyike került megválasztásra a Bizottság elnökének, ami csökkentette a folyamat iránti bizalmat; mivel a Bizottság elnökének megválasztása az Európai Parlament képviselői többségének támogatásától függ; mivel az európai választásokon részt vevő uniós polgárok csupán kis része vélte úgy, hogy szavazataik befolyásolhatják a Bizottság elnökének megválasztását, ami rámutat arra, hogy a folyamat jobb megismertetésére van szükség az uniós polgárok körében;
- T. mivel a csúcsteljesítmény-eljárás teljes kidolgozása még hátra van; mivel többek között hiányzik belőle annak lehetősége, hogy a csúcsteljesítmények valamennyi tagállamban hivatalos jelöltként induljanak, lehetővé téve, hogy valamennyi európai szavazó az általa preferált csúcsteljesítményre adja le a szavazatát, és megismerje az Európai Bizottság elnökjelöltjeit és azt, hogy ezeket a személyeket hogyan választják az európai politikai pártok; mivel a Parlament felvetette ezt a kérdést az Európai Parlament és az Európai Bizottság közötti kapcsolatokról szóló keretmegállapodás felülvizsgálatáról szóló, 2018. február 7-i határozatában ⁽¹⁹⁾;
- U. mivel a csúcsteljesítmény-eljárás rendszert sürgősen meg kell reformálni az Európa jövőjéről szóló konferencián folytatott mélyreható vitafolyamat révén, figyelembe véve az európai választási rendszer arányos jellegét, és e rendszernek a következő, 2024-es európai választáson már alkalmazhatónak kell lennie; mivel e vitafolyamatnak ki kell terjednie a Bizottság és elnöke de facto politikai szerepére, valamint az Unió döntéshozatali folyamatának bármilyen ehhez kapcsolódó változására is;
- V. mivel az a tény, hogy a felmérés válaszadóinak csak 8 %-a nyilatkozott úgy, hogy a legutóbbi választásokon azért szavazott, hogy befolyásolja az Európai Bizottság következő elnökének személyét ⁽²⁰⁾, arra utal, hogy sürgősen tisztázni kell az Európai Bizottság elnökének kiválasztására irányuló folyamatot, és azt átláthatóbbá kell tenni a szavazók számára;
- W. mivel az intézményi téren tett javaslatok, mint például az Európai Parlament összetételéről szóló, 2018. február 7-i parlamenti állásfoglalásban szereplő transznacionális listák, az európai politikai pártoknak és mozgalmaknak az európai választások középpontjába helyezése, a Tanácsnak az uniós jogalkotás második kamarájává történő átalakítása, amint azt a Parlament az Európai Unió intézményi felépítésével kapcsolatos lehetséges fejleményekről és módosításokról szóló, 2017. február 16-i állásfoglalásában javasolta, vagy a választások előtt az európai politikai pártok és mozgalmak számára koalíciók létrehozásának lehetővé tétele segíthetnek átalakítani az európai választásokat egyetlen európai választássá, szemben a 27 különálló országos választást egyesítő jelenlegi rendszerrel;
- X. mivel az érdekeltségi nyilatkozatok vizsgálatának folyamata és a biztosi jelöltek európai parlamenti meghallgatása fontos lépés volt a Bizottság Parlamenttel és általában a nyilvánossággal szembeni elszámoltathatóságának növelésében; mivel ezt a folyamatot a jövőben még lehet és kell is fejleszteni;
- Y. mivel a tagállami és uniós demokratikus folyamatokat – alkalmanként a belföldi szereplőkkel összefüggésben – külföldi erők vették célba a választások eredményének befolyásolása és az Unió gyengítése céljával; mivel az uniós intézmények által bevezetett mechanizmusok, például a dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex és a választásokra vonatkozó riasztási rendszer hozzájárultak a külföldi beavatkozás mérsékléséhez a választási kampány során;

⁽¹⁸⁾ HL C 118., 2020.4.8., 246. o.

⁽¹⁹⁾ HL C 463., 2018.12.21., 89. o.

⁽²⁰⁾ Eurobarométer 91.5., 2019. szeptember.

2020. november 26., péntek

- Z. mivel a Bizottságnak a választásokat megelőzően a közösségimédia-platfomokhoz intézett kérései zavart okoztak és nem kívánt következményekhez vezettek, például az egész Európára kiterjedő politikai hirdetések betiltásához, amely az európai politikai pártok egyik legfőbb eszköze az európai választási kampányok során arra, hogy a választók azonosítsák és megismerjék őket; mivel az intézményeknek különösen e tekintetben intézményközi megközelítést kell kialakítaniuk a választási folyamat biztonságának és stabilitásának javítása érdekében; mivel a gyakorlati kódex tisztán önkéntes, és az átláthatóságra összpontosít, nem pedig a tényleges korlátozásokra, például a célzott politikai hirdetésekre;
- AA. mivel az európai politikai pártok és alapítványok szerepet játszanak a sikeres európai politikai vita előmozdításában mind az európai választások során, mind pedig azokat követően, és érdemes láthatóbbá tenni ezeket; mivel e fontos szerep miatt az európai politikai pártoknak és politikai alapítványoknak biztosítaniuk kell az általuk kezelt alapok, különösen az uniós költségvetésből származó alapok maximális pénzügyi átláthatóságát;
- AB. mivel az európai politikai pártok számos korlátozással szembesülnek az európai választások alatti kampánytevékenységet illetően, többek között korlátozottak a kampányok, valamint a nemzeti tagpártjaikkal közös tevékenységek finanszírozására vonatkozó lehetőségeik, és tilos kampányolniuk az európai ügyekről szóló nemzeti népszavazásokon;
- AC. mivel az új politikai pártok és mozgalmak európai választások előtti megjelenése a polgárok politikai innováció iránti érdeklődését demonstrálta;
- AD. mivel a pártok létrehozására és az európai választásokra való bejutásra vonatkozó eltérő nemzeti szabályok továbbra is jelentősen akadályozzák a politikai innovációt és a valódi páneurópai politikai vitát;
- AE. mivel a beszámolók szerint az Egyesült Királyságban a szavazók nyilvántartásba vételének kialakítása miatt mintegy egymillió európai polgárt fosztottak meg attól a lehetőségtől, hogy gyakorolhassák szavazati jogukat az európai választásokon;
1. üdvözli, hogy a 2019-es európai választásokon magasabb volt a részvételi arány, ami azt igazolja, hogy megfordítható a részvételi arány Európában csökkenni látszó tendenciája, ugyanakkor családottságának ad hangot amiatt, hogy továbbra is magas a távolmaradók aránya, és hogy az EU-ban a választásra jogosultak csaknem fele nem szavazott; elismeri, hogy az uniós intézmények és a civil társadalmi szervezetek által irányított kampányok, elsősorban a Parlament „Szavazni fogok” kampánya fontos szerepet játszott a részvételi arány növelésében; hangsúlyozza, hogy helyi, regionális, nemzeti és európai szinten további lépéseket kell tenni a szavazók európai választásokon való részvételre ösztönzése érdekében; úgy véli, ez a magasabb részvételi arány azt mutatja, hogy a polgárok egyre nagyobb hányada számára az EU jelenti azt a megfelelő szintet, ahol foglalkozni kell napjaink kihívásaival, így például a gazdasággal és a fenntartható növekedéssel, az éghajlatváltozással és a környezetvédelemmel, a társadalmi és nemek közötti egyenlőtlenségekkel, a digitális forradalommal, a szabadság, az emberi jogok és a demokrácia előmozdításával, a demográfiával, valamint a geopolitikai problémákkal, köztük a migrációval és a külpolitikával, a biztonsággal és az EU által a világban betöltött szereppel; ezért felszólítja az összes uniós intézményt, hogy vállaljanak felelősséget és tegyenek eleget a polgároktól közvetlenül vagy közvetve kapott megbízatásuknak;
 2. bízik abban, hogy a szavazók részvételének növekvő tendenciája megismételhető, ha megerősödik a választók és a jelöltek közötti kapcsolat és elszámoltathatóság, és az uniós szintű kihívásokat és politikai programokat minden tagállamban megvitatják;
 3. üdvözli a fiatalok választásokon való részvételének jelentős növekedését; megismétli a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy nyilvános konzultációk és az Európa jövőjéről szóló konferencia révén vegyék figyelembe a fiatalok aggályait, amelyek kritikus fontosságúak a következő generációk élete szempontjából; javasolja, hogy a tagállamok a fiatal szavazók részvételének további növelése érdekében fontolják meg a választójogi korhatár harmonizálását;
 4. üdvözli a tényt, hogy a nemek közötti egyensúly az elmúlt választások nyomán javult a Parlamentben; hangsúlyozza azonban, hogy még mindig van mit javítani annak érdekében, hogy a Parlamentben valóban kiegyensúlyozott legyen a nemek közötti arány, és elismeri, hogy jelentős különbségek vannak a tagállamok között, mivel van, ahol a megválasztott nők aránya több mint 50 %, és van, ahol egyetlen női európai parlamenti képviselőt sem választottak; felhívja a tagállamokat és az Unió intézményeit, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést a férfiak és a nők közötti egyenlőség elvének előmozdítására az egész választási folyamat során; hangsúlyozza ezzel összefüggésben a nemi szempontból kiegyensúlyozott választási listák fontosságát; kéri a Bizottságot, hogy a Parlamenttel és más szervekkel, például a Velencei Bizottsággal együttműködve fogalmazzon meg ajánlásokat a tagállamok számára a nők Európai

2020. november 26., péntek

Parlamenten belüli képviseletének növelése érdekében, és kéri, hogy olyan jelöltlistákat vezessenek be, amelyek például zárt listák vagy más hasonló módszerek alkalmazása révén egyenlő számú férfi és női jelöltet indítanak a választási körzetekben, mivel számos tagállamban nincs olyan jogszabály, amely biztosítaná a választások politikai paritását;

5. megjegyzi, hogy csak néhány európai parlamenti képviselő tartozik etnikai, nyelvi és egyéb kisebbséghez ⁽²¹⁾; úgy véli, hogy a rasszizmus elleni küzdelem, valamint a kirekesztés és a hátrányos megkülönböztetés megszüntetése az EU értékeiből és az Alapjogi Chartából eredő kötelezettség; hangsúlyozza, hogy nemzeti és európai szinten többet kell tenni a kisebbségek választási listákra való felvételének és megválasztásának további növelése érdekében, és felhívja a tagállamokat és az európai választásokon részt vevő politikai pártokat, hogy fogadjanak el proaktív intézkedéseket az alulreprezentált csoportok képviseletének növelése érdekében;

6. ennek fényében emlékeztet azokra a sajátos nehézségekre, amelyekkel a romák a politikai részvétel terén szembesülnek, különösen a választói nyilvántartásba vétel eljárásaihoz való hozzáférés tekintetében, többek között a személyazonosító okmányok hiánya miatt; felhívja a tagállamokat, hogy erősítsék meg a roma szavazók oktatását és részvételi arányát;

7. megjegyzi, hogy hasonló ajánlásokat lehetne tenni a fogyatékossgal élő polgárok passzív és aktív választójogának gyakorlására vonatkozóan; mély aggodalommal emlékeztet arra, hogy az Unióban a becslések szerint kb. 800 000 fogyatékossgal élő polgár nem tudott szavazni 2019-ben a vonatkozó nemzeti szabályok miatt; felhívja a tagállamokat, hogy fokozzák a bevált gyakorlatok cseréjét azzal kapcsolatban, hogy miként lehet megkönnyíteni a fogyatékossgal élő személyek számára a szavazóhelyiségek megközelítését; rámutat arra, hogy a fogyatékossgal élő választók esetében a szavazás gyakorlati feltételei ugyanolyan fontosak, mint az információkhoz való hozzáférés, illetve a szavazóhelyiségek megközelíthetősége;

8. sürgeti a tagállamokat, hogy garantálják, hogy a szavazati joggal rendelkezők, beleértve a származási országukon kívül élő uniós állampolgárokat, a hajléktalanokat és a nemzeti jogszabályokkal összhangban ilyen jogokat élvező fogvatartottakat is, gyakorolhassák ezt a jogot;

9. megjegyzi, hogy az eltérő választási kultúrák miatt sokféle választási rendszer létezik; javasolja, hogy egyértelmű rendeletek, ajánlások és iránymutatások biztosítsák az egységes európai választási jogszabályhoz való közelítést és az uniós polgárok szavazati esélyegyenlőségét, különös tekintettel a pártok regisztrálásához való jogra és a választásokon való részvételre, a szavazólapokhoz való hozzáférésre, a jelöltek indítására, az akadálymentességre, a meghatalmazott útján vagy távolról történő szavazásra, valamint a választások napjaira;

10. elismeri a 2019. évi európai választások során a választási folyamat megfelelő szervezését, az Egyesült Királyság EU-ból való kilépése miatti bizonytalanság ellenére; rámutat ebben az összefüggésben az Európai Parlament összetételének a brexitet követő zökkenőmentes átalakítására az Európai Parlament összetételéről szóló, 2018. február 7-i állásfoglalásában előírt védzáradék alapján;

11. ösztönzi a tagállamokat, hogy a 2024-es választásokra erősítsék meg a konzulátusok kapacitásait, lehetővé téve a polgárok szigorú ellenőrzését és arról történő tájékoztatását, hogy a többszöri szavazás tilos;

12. kéri a tagállamokat, hogy tökéletesítsék a jogszabályokat, megkönnyítve a hajléktalanok számára a szavazati jogok gyakorlását; hangsúlyozza, hogy annak megkövetelése, hogy az emberek az állampolgárságuktól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának az európai parlamenti választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1993. december 6-i 93/109/EK tanácsi irányelvben ⁽²²⁾ meghatározottak szerint igazolják lakcímüket, hozzájárulhat a hajléktalanok kizárásához azokban az országokban, ahol nem tudnak hivatalos lakcímet szerezni; határozottan javasolja a lakcímgazolás követelményének megszüntetését, hogy ezáltal javítani lehessen az Unió teljes jogú polgárainak minősülő hajléktalanok szavazásokon való részvételét;

13. azon a véleményen van, hogy az Európai Bizottság elnökét azért nem sikerült a 2019. évi választásokat követően a csúcsteljesítmény elérésére megválasztani, mert egyrészt a csúcsteljesítmény elérésének alkalmazását nem módosították a 2014. évi tapasztalatok alapján, másrészt azért, mert az uniós polgárokat nem tájékoztatták megfelelően és így nem ismerték eléggé a folyamatot; szándékában áll megreformálni a bizottsági elnök megválasztásának demokratikus folyamatát a következő, 2024-es európai választások előtt; megjegyzi azonban, hogy a Bizottság elnökének megválasztása mindig az Európai Parlament képviselői többségének támogatásától függ, mivel a választási eredményeket teljes mértékben figyelembe kell venni, amint azt a Lisszaboni Szerződés előírja;

⁽²¹⁾ A Bizottság „Jelentés a 2019. évi európai parlamenti választásokról” című, 2020. június 19-i közleménye (COM(2020)0252).

⁽²²⁾ HL L 329., 1993.12.30., 34. o.

2020. november 26., péntek

14. hangsúlyozza az Európa jövőjéről szóló közelgő konferencia fontos szerepét az intézményi kérdésekkel kapcsolatos vitában, tekintettel többek között a 2019. évi európai választások eredményére; üdvözlö a három uniós intézmény közelgő közös nyilatkozatát az Európa jövőjéről szóló konferenciáról, és kéri annak mielőbbi elfogadását; emlékeztet a Bizottság elnökének azon kötelezettségvállalására, hogy kifejezetten a demokratikus folyamatokhoz és az intézményi ügyekhez kapcsolódó témákat tűz napirendre, többek között a konferencia kapcsán, a konferencia által a megvitatandó prioritások listájáról hozott határozatok sérelme nélkül;

15. hangsúlyozza, hogy a Bizottság tagjainak és elnökének megválasztása a parlamenti képviselők többségének döntésétől függ, azaz gyakorlatilag egy közös programot elfogadó koalíció létrehozását teszi szükségessé, ahogy azt 2019 júliusában a von der Leyen-Bizottság megválasztása is mutatta;

16. rámutat, hogy semmi sem akadályozza az európai pártokat és mozgalmakat abban, hogy koalíciókat alakítsanak az európai választások előtt, közös programot tegyenek közzé és megválasszák a koalíciójuk egyedüli listavezetőjét;

17. úgy véli, hogy az európai választások eredménye erősítette az Európai Bizottság megválasztásának politikai dimenzióját, és ezért a biztosjelöltek érdekeltségi nyilatkozatainak pontosabb és objektívebb ellenőrzésére van szükség; úgy véli továbbá, hogy ez a folyamat rámutatott, hogy szükség van a biztosjelöltek érdekeltségi nyilatkozatainak technikai és pártok feletti értékelésére; támogatja, hogy az Alkotmányügyi Bizottság (AFCO) és a Jogi Bizottság (JURI) a közeljövőben megvizsgálja egy független etikai testület létrehozásának lehetőségét, amely számára megfelelő forrásokat lehetne biztosítani; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy az egyes biztosjelöltek és a biztosok testülete jóváhagyásának vagy elutasításának végső soron politikai eljárásnak kell lennie, amely határozottan az Európai Parlament kezében van;

18. kitart amellett, hogy valamennyi európai szavazó számára lehetővé kell tenni, hogy saját preferált jelöltjére szavazzon a Bizottság elnökének választásakor; ezért megismétli, hogy lehetővé kell tenni, hogy a csúcstelöltek egy európai politikai párt által megválasztott, egységes európai választási programot képviselő hivatalos jelölteként indulhassanak a következő választásokon valamennyi tagállamban; hangsúlyozza, hogy az EU arányos választási rendszerének figyelembevételével az Európai Bizottság elnöke megválasztásának attól kell függenie, hogy képes-e megszerezni az Európai Parlament képviselőinek többségi támogatását;

19. rámutat, hogy az ebben a jelentésben az elsődleges uniós jogra vonatkozóan javasolt módosításoknak – amelyek tükrözik a Bizottságnak az uniós kereten belüli megnövekedett politikai szerepét – tartalmazniuk kell a Bizottság Parlamenttel és Tanáccsal szembeni egyéni és kollektív felelősségét, valamint a Tanácsnak az uniós jogalkotás második kamarájává történő átalakítását is;

20. javasolja a választójog és az Európai Parlament összetételéről szóló határozat reformját, mind az azonnali fejlesztések bevezetése érdekében a legközelebbi választások során, mind pedig a legközelebbi választásokon túli időszakra vonatkozóan elfogadott és kötelező fejlesztési ütemterv tekintetében;

21. elismeri, hogy bár egyes tagállamok még nem ratifikálták a választójog elfogadott reformját, az európai választási folyamat esetleges javítására szolgáló következő elemeket meg lehetne vitatni, többek között az Európa jövőjéről szóló konferencián:

- új távoli szavazási módszerek a polgárok számára az európai választások során, különleges vagy kivételes körülmények között,
- a jelöltekre vonatkozó közös szabályok a választásokon való indulás során, valamint a kampányra és a finanszírozásra vonatkozó közös szabályok,
- a passzív és aktív választójogra vonatkozó harmonizált előírások a tagállamokban, beleértve annak megfontolását, hogy a szavazók alsó korhatárát valamennyi tagállamban 16 évre csökkentésük,
- a képviselők távollétének időtartamára vonatkozó rendelkezések, például szülési szabadság, szülői szabadság vagy súlyos betegség esetén;

22. ismételtlen kéri egy Európai Választási Hatóság létrehozását, amelynek feladata az európai választójoggal kapcsolatos iránymutatások és rendelkezések végrehajtásának nyomon követése; javasolja a nemzeti választási irodák közötti információcsere-mechanizmusoknak az Európai Választási Hatóság koordinációja mellett történő megerősítését;

2020. november 26., péntek

23. mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyre-másra kerülnek napvilágra a 2019. évi európai választásokat megelőző, gyakran külföldi befolyásra utaló beavatkozások és dezinformációs kampányok bizonyítékai; elismerését fejezi ki a Bizottság és más intézmények arra irányuló erőfeszítései kapcsán, hogy fellépjenek a választási kampány során a külföldi beavatkozásokkal szemben, konkrétan az EKSZ keleti stratégiai kommunikációval foglalkozó munkacsoportja révén; mindazonáltal rámutat, hogy az európai demokrácia elleni ilyen támadások leküzdéséhez szükséges pénzügyi és emberi erőforrások – nemzeti szinten is – sokszorosan meghaladják az erre kijelölt európai erőforrások összességét; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy jelentősen növeljék a külföldi beavatkozás elleni küzdelem célját szolgáló finanszírozást; hangsúlyozza, hogy kiemelt feladat a médiatudatosság és az állampolgári ismeretek korai életkortól történő javítása a kultúrán és az iskolai oktatáson keresztül a kritikai gondolkodás kialakítása és annak lehetővé tétele érdekében, hogy a polgárok azonosítsák a médiában a megalapozatlan információkat és megtalálják az ellenőrizhető információk forrásait;

24. úgy véli, hogy a választási folyamatokba való jogellenes beavatkozás nem kizárólag külföldi jelenség; úgy véli, hogy a közösségimédia-platformok tartalomajánló algoritmusait meg kell vizsgálni, és szükség esetén szabályozni kell annak biztosítása érdekében, hogy a polgárok rendelkezésére álló információk elfogulatlanok legyenek, továbbá a polgárok tájékoztatáshoz való jogának megvédése érdekében a választási kampányok során és azokat követően is;

25. úgy véli, hogy a közösségimédia-platformokon megjelenő politikai hirdetéssel kapcsolatos nehézségek bizonyítják a kampányszabályok harmonizálásának szükségességét az egész Unióban, különösen akkor, ha az európai választások ténylegesen páneurópai kampányokat eredményeznek, ahol a 27 különböző jogrendszernek való megfelelés szükségessége a digitális térben akadályokat és jogbizonytalanságot jelent a politikai pártok és mozgalmak számára;

26. sürgeti a Bizottságot és a Tanácsot, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést a külföldi befolyással és a félretájékoztatók belső és külső dimenzióival szembeni eredményes küzdelem érdekében, továbbá folytassanak átfogó eszmecserét a Parlamentnek azzal az új különbizottságával, amely az Európai Unió valamennyi demokratikus folyamatába történő külföldi beavatkozással, többek között a félretájékoztatóval foglalkozik, és teljes mértékben vegyék figyelembe annak ajánlásait, amint a különbizottság meghozza azokat, illetve a következő európai választásokat megelőzően; ösztönzi a Bizottságot és a Tanácsot, hogy e kérdésekben sokkal szorosabban működjenek együtt a Parlamenttel, mivel demokratikus intézményeink védelme az Európai Parlament alapvető hatáskörébe tartozik;

27. elismeri az európai politikai pártok, politikai mozgalmak és alapítványok fontos szerepét az európai politikai vita előmozdításában; rámutat azonban, hogy az európai és nemzeti szintű korlátozó intézkedések miatt az európai politikai pártok nem tudnak teljes mértékben részt venni az európai választási kampányokban; hangsúlyozza továbbá, hogy nem folytathatnak kampányt európai ügyekkel kapcsolatos népszavazásokon, például a nemzetközi kereskedelmi megállapodások vagy az Egyesült Királyság uniós tagságról szóló 2016. évi népszavazása kapcsán; felszólít a nemzeti és az uniós szintű jogszabályok további összehangolására annak érdekében, hogy Unió-szerte egyenlő versenyfeltételeket biztosítsanak az európai választások során; javasolja, hogy javítsák az európai politikai pártok és mozgalmak láthatóságát azáltal, hogy a pártok nevét és emblémáját feltüntetik a szavazólapokon, és azt ajánlja, hogy ugyanez vonatkozzon az európai választási kampányok során használt valamennyi anyagra is;

28. úgy véli, hogy az európai politikai pártok programjait a választások előtt meg kell ismerni, ami egyértelmű és átlátható kampányszabályokat követel meg; hangsúlyozza, hogy az európai választási szabályoknak elő kell mozdítaniuk az európai pártdemokráciát, többek között azáltal, hogy kötelezővé teszik az európai választásokon részt vevő pártok számára az európai pártcsaládjuk logójának feltüntetését a szavazólapon a nemzeti logó mellett;

29. javasolja az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok jogállásáról és finanszírozásáról szóló 2014. október 22-i, 1141/2014/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²³⁾ módosítását annak érdekében, hogy az európai politikai pártok és alapítványok számára lehetővé tegye az európai politikai szinten való teljes körű részvételt, a kampányolást és kampányfinanszírozás felhasználását, valamint az európai választásokon való jelöltállítás, és finanszírozásuk átláthatóságának növelését, különösen ami az uniós költségvetésből származó források kezelését és a tagpártoktól származó finanszírozást illeti, és tiltsa meg a nem uniós országok magán- és közintézményeitől származó adományokat; hangsúlyozza azonban, hogy az Európa Tanács tagországaiból származó pártok tagsági díjai elfogadhatók lehetnének a páneurópai politikai kötelekkel előmozdítására tekintettel, feltéve, hogy erre a fokozott átláthatóság keretében kerül sor;

(23) HL L 317., 2014.11.4., 1. o.

2020. november 26., péntek

30. rámutat arra, hogy az európai pártok programjai továbbra sem képezték releváns részét a 2019. évi választásokat megelőző politikai vitának; határozottan sajnálja az olyan eseteket, amikor az ilyen viták az uniós ügyek helyett az uniós szakpolitikai döntéshozatallal közvetlenül nem összefüggő nemzeti témákra összpontosultak; úgy véli, hogy a választások európai dimenzióját a legszámtottevőbben akkor lehetne javítani, ha a polgárok több információt kapnának az EU által hozott döntésekről és ezeknek a mindennapi életükre gyakorolt hatásáról;
31. azon a véleményen van, hogy az éves európai hét bevezetése, amely egyidejűleg zajlana az összes nemzeti parlamentben, és amelynek során a Bizottság munkaprogramjáról folytatott vitákra kerülne sor a nemzeti parlamentek képviselői, az európai biztosok, az európai parlamenti képviselők és a civil társadalom képviselői között, támogatni fogja az egymással kapcsolatot ápoló parlamentek parlamentközi közsférájának kialakulását, valamint az európai fellépések nemzeti szintű kommunikációjának a javítását;
32. összehangolt európai szintű stratégiát szorgalmaz az európai választások médiában történő megjelenítésének biztosítása érdekében, nevezetesen azért, hogy megvitassák a különféle európai politikai erő politikai szándékait, meghívják a különböző tagállamokban az európai választásokra állított jelölteket, és foglalkoznak a kampányeseményekkel;
33. ösztönzi a közszolgálati műsorszolgáltatókat, hogy rendezzenek és közvetítsenek vitákat a csúcsteltek, valamint az Európai Parlament képviselőjelöltjei között a nyilvánosság tájékoztatására vonatkozó megbízatásuk keretében;
34. úgy véli, az európai választások eredménye egyértelműen jelzi, hogy mélyreható intézményi vitafolyamatra van szükség, amely lehetővé teszi a polgárok, a civil társadalom és képviselőik számára az Unió jövőjének alakítását; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány fokozta az európai szintű intézményi reformfolyamat sürgősségét; ezért felszólítja az összes intézményi partnert, hogy vállaljanak felelősséget, és tartsanak egy ambiciózus, interaktív és inkluzív konferenciát Európa jövőjéről, amely nyitott a polgárok, a civil társadalom és képviselőik előtt, és amely kézzelfogható eredményekkel erősíti a képviseleti demokráciát és az EU rezilianciáját, továbbá kövesse nyomon a konferencia következtetéseit, amelyek jelentős változásokat kell eredményeznie az EU politikáiban és intézményi felépítésében, és új lendületet kell adnia az európai projektnek;
35. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak.
-